

Onze Romantische Natuur

Bij dat thema denken we uiteraard meteen aan de idyllische natuur die we om de hoek buiten stad of dorp kunnen aantreffen. Prachtige weilanden, van elkaar gescheiden met slootjes of hekken, omzoomd door schaduwrijke bosschages en klaterende beken. Het is de romantische natuur die we kennen van enige tijd geleden, toen de landbouw nog niet de schaalvergroting had doorgemaakt met ligboxenstallen en reusachtige tractoren.

Maar ook valt te denken aan de natuur als metafoor voor krachten en gevoelens in onszelf. We nemen de gevoelde ervaring als uitgangspunt, waarbij intuïtie en verbeelding om de hoek komen kijken. Zo zullen we ons niet louter als onderdeel van de grotere natuur voelen, maar ook de ervaring krijgen dat de verstandelijke, rationele kennis wordt overstemd door het niet-waarneembare.

In ons Najaarsconcert wordt deze romantische ervaring treffend in muziek geschilderd door Ludwig van Beethoven (1770-1827) in zijn 6e symfonie de Pastorale. De titels van de vijf delen verwijzen naar het heerlijke landleven. Beethoven zette met deze symfonie de toon voor de verdere doorbraak van de Romantiek.

Een vergelijkbare schildering van de romantische natuur bereikte Bedrich Smetana (1824-1884). Met zijn compositie Die Moldau tekende hij de rivier de Moldau, vanaf de bron als bescheiden stroompje tot de breed uitwaaiende rivier. Aan de boorden van de rivier gebeurt van alles, van boerenbruiloft tot jachtpartij aan toe.

Maar in het komende Najaarsconcert gaan we, samen met het publiek, ook op zoek naar de romantische natuur in onszelf. Wat te denken van Scheherazade van Nikolai Rimsky-Korsakov (1844-1908)? De bloedmooie en slimme Scheherazade weet de wrede en gestoorde sultan tot mildheid te bewegen door gedurende duizend-en-een-nacht verhalen te vertellen. Daarmee weet zij hem van zijn moordzucht af te brengen en van zijn geestesziekte te genezen.

Onze romantische natuur zal minstens zo hevig worden aangesproken door het verhaal van de onmogelijke liefde tussen Romeo en Juliet zoals Peter Iljitsj Tsjajkovski (1840-1893) dat toonzette. Romeo en Juliet behoorden tot twee rivaliserende families en hun innige liefde was dan ook tot mislukken gedoemd. In het alom bekende slot van het verhaal drinkt Romeo de gifbeker leeg omdat hij denkt dat Juliet dood is. Zodra zij haar overleden geliefde vindt, pleegt zij zelfmoord met een dolk. In het arrangement dat het orkest speelt, zijn de introductie en de finale van dit aangrijpende meesterwerk te beluisteren.